

Περιεχόμενα

Μήνυμα Προέδρου IIA Greece – IEEE	1
Συνέντευξη	4
Εκπαίδευση	8
Άρθρα	9-11
What's new?	12
News from IIA	13
News from ECIIA	15

Αγαπητά Μέλη και φίλοι του IEEE,

Όπως σας είχα αναγγείλει στο προηγούμενο τεύχος, δύο είναι τα βασικά νέα για το επάγγελμά μας.

1. Εκδόθηκε ο Νόμος περί εταιρικής διακυβέρνησης των εισηγμένων εταιριών και η σχετική εγκύκλιος για την πολιτική καταλληλότητας του άρθρου 3. Το ΔΣ του IEEE είναι ικανοποιημένο από την εξέλιξη αυτή. Θα ήθελα να ευχαριστήσω τα μέλη του του IEEE που ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό και βοήθησαν στη συγγραφή των σχολίων και επιστολών που εστάλησαν στους αρμόδιους φορείς εκ μέρους μας και συμμετείχαν στις συναντήσεις που έγιναν. Αναμένουμε τις αποφάσεις της Ε.Κ. που σύμφωνα με το νόμο θα εξειδικεύσουν τρία θέματα. Δύο εξ αυτών αφορούν το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τη Λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, όπου εκεί πιστεύω ότι θα δούμε με λεπτομέρεια αυτά που μας αφορούν περισσότερο. Οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου θα πρέπει να στηρίξουν με κάθε τρόπο την εφαρμογή του. Για το θέμα αυτό το Ινστιτούτο θα επανέλθει.

2. Δημοσιολογήθηκε "The IIA's Three lines model 2020". Θεωρώ ότι συνδυάζεται με τον πιο πάνω Νόμο. Σας προτρέπω να το διαβάσετε αναλυτικά και να επιδιώξετε την εφαρμογή του στις εταιρίες σας σε συνεργασία και με άλλες εμπλεκόμενες μονάδες με ρόλους της δεύτερης γραμμής. Για το σκοπό αυτό σας προτείνω, παρουσιάσεις στην Επιτροπή Ελέγχου, στο ΔΣ και στην Ανώτατη Διοίκηση.

Και για τα δύο πιο πάνω αν χρειαστείτε βοήθεια πχ στις παρουσιάσεις θα σας βοηθήσουμε. Θεωρώ ότι τα δύο μας σεμινάρια για το COSO Internal Control και ERM θα σας βοηθήσουν πολύ στα θέματα αυτά.

Υπάρχουν και άλλα σημαντικά νέα που μας αφορούν, όπως εκδόσεις από την Επιτροπή Βασιλείας για το λειτουργικό κίνδυνο και AML/CFT, που μπορούν να θεωρηθούν ως καλές πρακτικές για να εφαρμοστούν από όλους σας. Αυτά, όπως και τα πιο σημαντικά νέα από το IIA Global, θα τα βρείτε εντός του παρόντος φυλλαδίου. Μην παραλείψετε να διαβάσετε τη συνέντευξη ενός εξαιρετικού συναδέλφου μας από το Δημόσιο τομέα, του Γιώργου Γεωργίου.

Σε ό,τι αφορά το IEEE, όπως πάντα τα σεμινάρια μας με ενδιαφέρουσα θεματολογία συνεχίζονται και φυσικά στην πορεία θα σας ενημερώσουμε και για άλλες εκδηλώσεις. Το πιο σημαντικό είναι ότι προετοιμαζόμαστε για το ετήσιο συνέδριο μας μέσω διαδικτύου. Στο συνέδριό μας, θα γνωρίσετε την κ. Jenitha John, νέα Πρόεδρο του IIA Global. Δυστυχώς δεν θα έχουμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε τη χαρισματική αυτή επαγγελματία από κοντά. Όμως, ήδη την έχουμε καλέσει να επισκεφτεί το Ινστιτούτο μας το 2021, ελπίζοντας σε καλύτερες συνθήκες και φυσικά σε άμεση γνωριμία μαζί σας. Προσδοκώ την καθολική συμμετοχή και στήριξή σας στο συνέδριο και σε όλες τις εκδηλώσεις μας.

Θέλω να σας ευχηθώ καλή δύναμη μετά την επιστροφή σας στην ασυνήθιστη καθημερινότητα μας από τις καλοκαιρινές διακοπές.

Πάντα αισιόδοξα. "Refocus * Refresh * Restart"!!!

Συντελεστές έκδοσης:

Νίκος Καλατζής
Υπεύθυνος εκ μέρους του ΔΣ IEEE
Μαρία Σουρή
Συντονίστρια Έκδοσης Newsletter
Έφη Κόκκα
Άρης Δημητριάδης
Φραγκίσκος Λεύκαρος
Μάκης Σολομών

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (IIA Greece – IEEE)

Πανεπιστημίου 56, 106 78 Αθήνα (Μέγαρο Ερμής)

Τηλ.: +30 210 8259504, fax: +30 210 8229405

e-mail: info@hiia.gr, website: www.hiia.gr

Ινστιτούτο
Εσωτερικών Ελεγκτών
Ελλάδας

12 Νοεμβρίου 2020

Ετήσιο Συνέδριο

Refocus Refresh Restart

Με εκτίμηση,

Βέρα Μαρμαλίδου

Πρόεδρος | IIA Greece – IEEE

Τηλέφωνο 6977260497

email vmarmalidou@gmail.com

12 November 2020

Annual Conference

Refocus | Refresh | Restart

I		II	
11:30	Registration	15:00	"ACCA Covid-19 Research" Jamie Lyon , Head of Business Management, Professional Insights, ACCA
12:00	"Introduction" V. Marmalidou , Chairwoman IIA Greece, ECIIA board member	15:20	"Moments of truth in an auditor's life" Dr. Rainer Lenz , Director Corporate Audit Services, SAF-HOLLAND Group
12:10	"Behavioural approaches & Nudging to enhance the transparency in public sector" Angelos Binis , CIA, CGAP, CFE Governor at National Transparency Authority (HNTA)	15:40	"Reimagining Resilience" Jenitha John , CIA, QIAL, IIA Chairman of the Global Board, 2020-21
12:30	"Risk in Focus 2021 - Hot Topics for Internal Auditors" Liz Sandwith , Chief Professional Practices Advisor, Chartered IIA UK	16:00	Conversation with Jenitha
13:10	TBD	17:00	Conference comments - Ending
14:00	Lunch Break		

Program may be modified. Stay tuned for the updated program with-in the coming days.

Early bird prices still available – **Register Now**

For CIA (Certified Internal Auditors) and other international professional holders 5 CPEs will be provided.

12 November 2020

Annual Conference

Refocus | Refresh | Restart

Participation Fee

	Members	Non members
Early Bird Price (on or before 5/10/2020)	100€	120€
Basic Price	120€	140€
Early Bird Price for companies > 5 persons (on or before 5/10/2020)	-	100€
Price for companies > 5 persons (after 5/10/2020)	-	120€
Students & Unemployed	60€	60€

Participants' Details

		Note 1	Note 2
Name/Surname:	Position:	☐ YES	☐ YES
e-mail:	Company:	☐ NO	☐ NO
Name/Surname:	Position:	☐ YES	☐ YES
e-mail:	Company:	☐ NO	☐ NO
Name/Surname:	Position:	☐ YES	☐ YES
e-mail:	Company:	☐ NO	☐ NO

Note 1: I agree IIA Greece- HIIA to inform me on other activities (seminars, conferences)

Note 2: I agree IIA Greece- HIIA to take pictures and post then on the HIIA WEBSITE or SOCIAL MEDIA.

Billing Details

ORGANIZATION:

ADDRESS: CITY/REGION: POSTAL CODE:

TEL.: FAX:

ORGANIZATION'S MAIN ACTIVITY:

VAT NUMBER: TAX AUTHORITY:

Please fill in the e-mail addresses for the issuance and dispatch of the invoice, after consulting your accounting department.

Email originator: Email accounting dpt.:

RECIPIENT'S NAME / SURNAME:

SIGNATURE: DATE:

Upon completion of the payment process we proceed to issue the invoice to the information you provide us. In case where the person concerned has participated and is finally unable to attend, we will be glad to accept another person in his / her place without extra charge. Alternatively, in the event of a written cancellation of participation up to 10 business days prior to the event seminar, 50% of the participation will be charged. In any other case of cancellation, no refund is made.

On the basis of Regulation (EC) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and the free movement of such data and repealing Directive 95/46 / EC (General Protection Data), we inform you the details of the controller are: 210 8259504 and e-mail: effiekokka@hiia.gr. The data collected in this application with the consent of the signatory. Failure to provide this data makes it impossible for you to participate in the seminar. The purposes of processing these data concerns only the participation in the seminar and the receipt of the service provided by IIA Greece-HIIA, the verification of the payment of the financial participation, the issuing a tax document, keeping a trainee register, creating statistical data. Especially for processing purposes concerning the information of the Hellenic Ministry of Economy and Finance to the Trainees for their statutory activities and for the promotional activities of the IIA Greece-HIIA beyond its statutory activities it will only be done with the explicit positive consent of the interested subject, who will choose the appropriate field in this application. Especially for the issuance of tax documents the processing is the ACCOUNTING AND TAX OFFICE OF ANDREA PAPADAKI (121 Konstantinoupolos Street, PC 121 34 PERISTERI, Tel: 213 0318331, FAX: 213 0318329, MOB: 6946003665, Email: apapad@apapad.gr), in cooperation with the limited company KARVOUNIS GEORGIOS A. & SIA EE «DUAL LOGICOM», based in Maroussi, Attiki, 45 of Epirus. The processors have been contractually contracted towards IIA Greece-HIIA, that they provide adequate assurances for the application of appropriate techniques and organizational measures in such a way that processing complies with the requirements of the Regulation and safeguards the rights of the data subject and that their duties and obligations do not involve a conflict of interest. Your data will not be transmitted to third countries and international organizations. Your data shall be maintained for 10 years, without prejudice to more specific tax legislation. You have the right to submit a request to the controller for access and the correction or deletion of personal data or limitation of processing relating to the data subject or the right to object to the processing, as well as the right to data portability. If you believe that the aforementioned regulation is being breached, you have the right to complain to the for a supervisory authority, which in Greece is the Data Protection Authority. No automated decision making, including profile training, is not obtained with the above treatment. No other processing or any other processing purpose is carried out with this data.

Method of payment-Bank Accounts

Alpha Bank – IBAN: GR03 0140 2890 2890 0200 2005 373 **National Bank of Greece** – IBAN: GR840 110155 00000 15529621284

Any participation must be prepaid. After making the bank deposit, please, send us the related bank slip at fax: 210 8229 405 or by e-mail at info@hiia.gr by writing your name or organization name.

- Any cancellations must be notified in writing the latest by 10/10/2020, otherwise 50% of participation costs will be invoiced.
- In case of non-attendance without written notification until 17/10/2020, the 100% of participation costs will be invoiced.

Please, return the completed form to Mrs Giota Karageorgou tel.: 210 8259 504, fax: 210 8229 405, e-mail: info@hiia.gr

Δρ. Γεώργιος Γεωργίου

Γενικός Διευθυντής Δημοσιονομικών Ελέγχων
του Υπουργείου Οικονομικών και Πρόεδρος
της Επιτροπής Συντονισμού Ελέγχων (ΕΣΕΛ)

Ο Δρ Γιώργος Γεωργίου είναι Γενικός Διευθυντής Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών και Πρόεδρος της Επιτροπής Συντονισμού Ελέγχων (ΕΣΕΛ). Ανέλαβε την Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων ύστερα από επιλογή με τις διαδικασίες του ΑΣΕΠ. Με Υποτροφία του ΙΚΥ εκπόνησε το Διδακτορικό του στο Strathclyde University στη Μεγάλη Βρετανία σε θέματα οικονομικού προγραμματισμού. Έχει διεθνή διαπίστευση ως Ελεγκτής και θητεύσει σε Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες στην Commission και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας ως Ελεγκτής. Υπηρέτησε σε Δ/νσεις του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους Οικονομικών αρμόδιες για τον προϋπολογισμό, τον έλεγχο και την εποπτεία των δαπανών. Για τις Υπηρεσίες του στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους έχει τιμηθεί με εύφημο μνεία από τον Υπουργό Οικονομικών.

Υπηρέτησε την περίοδο 1998-2003 στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες ως Σύμβουλος σε δημοσιονομικά θέματα προϋπολογισμού και ελέγχου. Το 2003 κατά την Ελληνική Προεδρία στην ΕΕ ορίστηκε Πρόεδρος στην Επιτροπή Προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εκπροσωπώντας το Υπουργείο Οικονομικών. Έχει θητεύσει (2003-5) ως Εθνικός Εμπειρογνώμονας στην Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε θέματα Προϋπολογισμού και Ελέγχου.

Το 2009-2011 συμμετείχε ως Μέλος στην Ανωτάτη Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου, (ΕΔΕΛ) που είναι Ανεξάρτητο Όργανο Ελέγχου των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τον Νοέμβριο του 2011 επιλέχτηκε ύστερα από προκήρυξη στη θέση του Εσωτερικού Ελεγκτή στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας στις Βρυξέλλες, αρμόδιος για τον έλεγχο λειτουργίας ολόκληρου του Οργανισμού. Για τις αποτελεσματικές του υπηρεσίες και συμβολή στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας προήχθη κατά την διάρκεια της απασχόλησής του.

Το Ιούνιο 2018 επιλέχτηκε με την διαδικασία του ΑΣΕΠ Γενικός Διευθυντής Δημοσιονομικών Ελέγχων στο Υπουργείο Οικονομικών. Η νευραλγική Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) αποτελείται από 24 Διευθύνσεις και 40 Αυτόνομα Τμήματα κατανεμημένες σε όλες τις έδρες των Περιφερειών και Νομών της Χώρας. Οι έλεγχοι της ΓΔΔΕ αφορούν όλα τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που χρηματοδοτούνται από τον Προϋπολογισμό.

Το 2003 εκδόθηκε το βιβλίο για το «Δημοσιονομικό Σύστημα της Ε.Ε. και τον Κοινοτικό Προϋπολογισμό» από τις εκδόσεις Σάκκουλα. Έχει διδάξει στη Σχολή Ικάρων το μάθημα της Δημόσιας Οικονομίας. Εισηγήσεις και παρουσιάσεις έγιναν σε Σχολές, Πανεπιστήμια και εκπαιδευτικούς-κοινωνικούς φορείς. Είναι μέλος του Μητρώου Εισηγητών στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης με πιστοποίηση στην επιμόρφωση.

Έχει γράψει άρθρα του σε ελληνικά και ξένα περιοδικά, ενώ έχει παρουσιάσει εισηγήσεις και παρεμβάσεις του για δημοσιονομικά και ελεγκτικά θέματα σε συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Είναι μέλος του Μητρώου Εκπαιδευτών του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης και έχει πραγματοποιήσει εισηγήσεις σε διάφορα ελεγκτικά θέματα.

Είναι Διαπιστευμένος Ελεγκτής ΙΙΑ (CGAP, CICA, Accredited on Quality Audit), και Διαπιστευμένος Certified Fraud Examiner (CFE) από την Ένωση Πιστοποιημένων Ερευνητών της Απάτης (ACFE USA). Επίσης μέλος του Institute of Internal Auditors (IIA), του Ελληνικού Παραρτήματος της ACFE και μέλος επιστημονικών φορέων και οργανώσεων.

Πείτε μας παρακαλώ λίγα λόγια για τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών. Ποια είναι η βασική αποστολή και αρμοδιότητές της;

Αποστολή της ΓΔΔΕ είναι ο έλεγχος (audit) για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (sound financial management) των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων είναι μια από τις σημαντικότερες Ελεγκτικές Υπηρεσίες

του Δημοσίου αφού διαθέτει σημαντικό δυναμικό ελεγκτών με αποκεντρωμένη δομή και διάθρωση σε όλη την Ελλάδα, δοθέντος ότι διαθέτει Δημοσιονομικές Υπηρεσίες εποπτείας και Ελέγχου στις έδρες των Περιφερειών και σε κάθε νομό της χώρας.

Κύριες αρμοδιότητές της είναι η διενέργεια ελέγχων στη διαχείριση των προϋπολογισμών καθώς και στα συστήματα εσωτερικών δικλίδων (internal control systems) του δημόσιου τομέα, αναφορικά με την κανονιστική συμμόρφωση (compliance audit), τη χρημα-

“Αποστολή της ΓΔΔΕ είναι ο έλεγχος (audit) για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (sound financial management) των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

τοοικονομική αξιοπιστία (financial audit) και την απόδοση (performance audit).

Επιπλέον και το σημαντικότερο, η ΓΔΔΕ λαμβάνει ή εισηγείται κατάλληλα μέτρα, επιβάλλει τις προβλεπόμενες κυρώσεις και συντάσσει ετήσια έκθεση ελέγχου με παροχή εύλογης διαβεβαίωσης για τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων του δημόσιου τομέα, η οποία συνοδεύει τον κρατικό προϋπολογισμό.

Η Επιτροπή Συντονισμού Ελέγχων (ΕΣΕΛ), της οποίας προεδρεύετε, είναι μία νεοσύστατη σχετικά Επιτροπή, η οποία και αυτή υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομικών. Σε ποιους τομείς επικεντρώνεται το έργο της εν λόγω Επιτροπής; Ποιος ο πρωταρχικός της στόχος;

Η ΕΣΕΛ αποτελεί το μείζον αποφασιστικό όργανο της ΓΔΔΕ, αφού μια σειρά από σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται σε αυτή. Ενδεικτικά αναφέρω τις κάτωθι:

α) Η ΕΣΕΛ εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών τους Κανονισμούς Διενέργειας Ελέγχων, Επιβολής Κυρώσεων, Λειτουργίας, καθώς και του Κώδικα Δεοντολογίας των Δημοσιονομικών Ελεγκτών, οι οποίοι συνιστούν σημαντικά ρυθμιστικά κείμενα της ΓΔΔΕ.

β) Στο πλαίσιο της διενέργειας ελέγχων, εξετάζει τις αντιρρήσεις που υποβάλλονται από τους ελεγχόμενους φορείς ή τα πρόσωπα κατά των οποίων προτείνονται δημοσιονομικές κυρώσεις (καταλογισμοί ή δημοσιονομικές διορθώσεις).

γ) Παρακολουθεί την πρόοδο των ελέγχων και αξιολογεί το ελεγκτικό έργο.

δ) Εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων της ΓΔΔΕ και την ετήσια έκθεση που υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και συνοδεύει τον κρατικό προϋπολογισμό.

ε) Εισηγείται στον Υπουργό Οικονομικών και τον καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργό για τη λήψη μέτρων που αποσκοπούν στη βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου (management and control systems).

στ) Μεριμνά για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας των ελεγκτικών οργάνων.

η) Αξιολογεί την αναγκαιότητα διενέργειας έκτακτων ελέγχων μετά από πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση της ΓΔΔΕ, εκτός από αυτούς που διενεργού-

νται μετά από παραγγελία Εισαγγελέα.

Ποιο είναι το πεδίο ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων; Σε ποιους φορείς εκτείνεται η ελεγκτική της αρμοδιότητα;

Το πεδίο ελέγχου της ΓΔΔΕ αποτελούν η οικονομική διαχείριση των φορέων, είτε πράξεων είτε του ίδιου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα. Στο πεδίο του ελέγχου μας είναι οι ενέργειες εκτέλεσης του προϋπολογισμού (έγκριση και εκτέλεση δαπανών), τα συστήματα παρακολούθησης της εκτέλεσης του προϋπολογισμού (μητρώο δεσμεύσεων, δημοσιονομικές αναφορές), η σώρευση ληξιπρόθεσμων οφειλών, οι διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, η μισθοδοσία και η διαχείριση του προσωπικού, καθώς και θέματα οργάνωσης του φορέα. Μια σειρά από σημαντικούς φορείς του Δημόσιου Τομέα, όπως οι ΔΗΜΟΙ, τα Νοσοκομεία, τα Πανεπιστήμια αλλά και όλες οι ΔΕΚΟ ανήκουν στο ελεγκτικό πεδίο της ΓΔΔΕ.

Ποια η ακολουθούμενη μεθοδολογία ως προς τις περιοχές στις οποίες εστιάζει ο έλεγχος της Διεύθυνσής σας; Υπάρχει συγκεκριμένο ρυθμιστικό πλαίσιο αναφορικά με τις ελεγκτικές διαδικασίες και μεθόδους που εφαρμόζετε; Ακολουθείτε τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα;

Το ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τα αντικείμενα ελέγχου και την ελεγκτική μεθοδολογία της ΓΔΔΕ, αποτελεί ο ν. 3492/2006, που διέπει τα της Οργάνωσης του συστήματος ελέγχου για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού. Επιπλέον εδώ εντάσσεται και ο Κανονισμός Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών και ο Κανονισμός Επιβολής Δημοσιονομικών Διορθώσεων, που εφαρμόζει η ΓΔΔΕ.

Η εθνική νομοθεσία παραπέμπει στα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα, για το λόγο αυτό η ΓΔΔΕ παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις και επιχειρεί να επικαιροποιεί το ρυθμιστικό πλαίσιο που την διέπει. Ειδικότερα ως προς την ελεγκτική μεθοδολογία, καταρτίζεται ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων το οποίο συμπληρώνεται συνήθως εντός της ετήσιας ελεγκτικής περιόδου με έκτα-

“Στόχος της ΓΔΔΕ είναι να αποτελέσει μια πρότυπη ελεγκτική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με πλήρη εφαρμογή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων και μεθοδολογίες βασισμένες σε best practices

κτους ελέγχους. Ακολούθως, οι έλεγχοι διενεργούνται με μέριμνα των ελεγκτικών μονάδων της ΓΔΔΕ. Το ελεγκτικό όργανο είναι συνήθως τριμελής ελεγκτική ομάδα. Κατά τους ελέγχους, πραγματοποιούνται επιτόπιες επισκέψεις. Η προσωρινή έκθεση υποβάλλεται για παρατηρήσεις στον Προϊστάμενο της ελεγκτικής μονάδας. Πριν την έκδοση της οριστικής έκθεσης, ο ελεγχόμενος φορέας και τα πρόσωπα στα οποία αφορούν οι συστάσεις, δύνανται να υποβάλουν αντιρρήσεις οι οποίες εξετάζονται από την ΕΣΕΛ.

Από τα παραπάνω τεκμαίρεται ότι όλες και κάθε μία ξεχωριστά από τις ελεγκτικές δραστηριότητες της ΓΔΔΕ που εφαρμόζει, είναι θεσμοθετημένες, καταγεγραμμένες και επαρκώς αναλυόμενες στον Κανονισμό τον Ελέγχων.

Στόχος της ΓΔΔΕ είναι να αποτελέσει μια πρότυπη ελεγκτική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών για τη διασφάλιση της χρήστης δημοσιονομικής διαχείρισης των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, με πλήρη εφαρμογή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων και μεθοδολογίες βασισμένες σε best practices.

Από τα έως σήμερα αποτελέσματα των ελέγχων που έχετε διενεργήσει, ποια η εικόνα που σχηματίζετε αναφορικά με τη χρηστή ή μη, λειτουργία των υπό έλεγχο φορέων;

Οι έλεγχοι της ΓΔΔΕ έχουν αποκαλύψει και τεκμηριώσει ποικίλες αποκλίσεις από τη νομιμότητα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Αυτές αφορούν, μεταξύ άλλων, σε φαινόμενα κακοδιαχείρισης, αδύναμα και ανεπαρκή συστήματα εσωτερικών δικλίδων, μισθολογικές παραβάσεις ιδίως σε κρατικά ΝΠΙΔ, φαινόμενα αδιαφάνειας κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σε ορισμένες κατηγορίες φορέων όπως τα νοσοκομεία και οι Δήμοι, καθώς και ανορθολογική διαχείριση του προσωπικού.

Ωστόσο ένα άλλο σημαντικό συμπέρασμα που προκύπτει από τους διενεργηθέντες μέχρι σήμερα ελέγχους είναι η απουσία ενός ολοκληρωμένου συστήματος ελέγχου (internal control system) που να εδράζεται σε ενδογενείς ελέγχους για κάθε λειτουργία (οικονομική ή μη) του φορέα που να στηρίζεται σε δικλείδες ασφαλείας. Οι έλεγχοι καταδεικνύουν ότι το γνωστό σε μας τους εσωτερικούς ελεγκτές μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας είτε απουσιάζει, είτε όπου υπάρχει είναι ατελές. Αυτό το αναδεικνύουμε στους ελέγχους δεδομένου ότι η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων συγκαταλέγεται μαζί με το Ελεγκτικό Συνέδριο και την Εθνική Αρχή Διαφάνειας στους assurance providers του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Η Γενική Διεύθυνσή σας έχει αρμοδιότητα επιβολής κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις υποδείξεις της από ελεγχόμενο φορέα; Εάν ναι, έχουν προκύψει αντίστοιχες περιπτώσεις έως σήμερα;

Η δύναμη της ΓΔΔΕ είναι μεταξύ των άλλων, και η δυνατότητα που έχει για την επιβολή καταλογισμών. Θεωρώ ότι έλεγχοι σε μια ελεγκτική υπηρεσία χωρίς καταλογισμούς είναι βάρκα χωρίς κουπιά! Η ΓΔΔΕ έχει αρμοδιότητα επιβολής δυο μορφών κυρώσεων. Αφενός του καταλογισμού, με τον οποίο επιβάλλεται η αποκατάσταση δημοσιολογιστικού ελλείμματος (ζημίας), σε υπεύθυνο υπάλληλο ή αχρεωστήτως λαβόντα. Αφετέρου της δημοσιονομικής διόρθωσης, με την οποία επιβάλλεται η αποκατάσταση ζημίας του κρατικού προϋπολογισμού, σε επιχορηγούμενο δημόσιο φορέα ή σε φορέα της Κεντρικής Διοίκησης.

Εκτός αυτών, η ΓΔΔΕ ενημερώνει τα αρμόδια δικαστικά και διοικητικά όργανα για την κίνηση των σχετικών ποινικών και πειθαρχικών διαδικασιών, ενώ δύναται να προτείνει λοιπά μέτρα αποκατάστασης ή βελτίωσης των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων σε Υπουργούς ή λοιπά όργανα με εποπτικές αρμοδιότητες ή αρμοδιότητες νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Έχετε θητεύσει σε υψηλά ιστάμενες θέσεις στο εξωτερικό, στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχοντας αποκομίσει εις βάθος γνώση των θεμάτων του κρατικού προϋπολογισμού και ελέγχων. Με ποιο τρόπο και μέσα, προτίθεσθε να μεταλλαμπιδεύσετε αυτές τις γνώσεις και την εμπειρία σας στη χώρα μας και να βελτιώσετε τα κακώς κείμενα του δημόσιου τομέα στη χώρα μας; Κρίνετε πρόσφορο το «έδαφος» ώστε να γίνει κάτι αντίστοιχο;

Οι συσσωρευμένες εμπειρίες 15 ετών που άντλησα από διάφορες θέσεις που υπηρέτησα μέχρι σήμερα στο εξωτερικό τόσο στην Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες, όσο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού, αλλά και σε Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς που θήτευσα ως Εσωτερικός Ελεγκτής, διέφυραν τον επαγγελματικό μου ορίζοντα κυρίως λόγω των υψηλών standards που ακολουθούσαν, την μεθοδολογία, το θεσμικό πλαίσιο και την ακρίβεια και λεπτομερή εφαρμογή τόσο του Δημοσιονομικού Κανονισμού όσο και των Ελεγκτικών προτύπων. Είχα την τιμή να συνεργαστώ επίσης με την IAS (Internal Audit Service) της Ευρωπαϊκής Επι-

“ Η μάχη για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση είναι μια διαρκής διαδικασία. Δεν υπάρχει ούτε αρχή ούτε τέλος σε αυτή. Θεωρώ ότι σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης δεν χρειάζονται, απαραιτήτως, περισσότεροι έλεγχοι, μια που και αυτοί έχουν το κόστος τους, αλλά καλύτερα στοχευμένοι.

τροπής και να συμμετέχω σε ομάδες εργασίας για την εμπάθυνση των καλών πρακτικών. Άντλησα πολλές από αυτές που τυχαίνουν εφαρμογής και στην ΓΔΔΕ.

Ανεπιφύλακτα αυτή τη γνώση και εμπειρία προσπαθώ να μεταλαμπαδεύσω στο ελεγκτικό δυναμικό των υπηρεσιών μου με συστημικό τρόπο εμπλουτίζοντας την ελεγκτική μας εργαλειοθήκη και προωθώντας και προγράμματα επιμόρφωσης και κατάρτισης. Οι ελεγκτές μας πρέπει με βάση και τα ελεγκτικά πρότυπα συνεχώς να επιμορφώνονται. Υλοποιούνται σήμερα δύο καινοτόμα προγράμματα επιμόρφωσης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ). Πρόκειται για ένα βασικό και ένα προωθημένο που ενδυναμώνουν τους ελεγκτές και διευρύνουν τις γνώσεις τους. Ταυτόχρονα η ΓΔΔΕ συνεργάζεται άριστα με τις όλες τις Ελεγκτικές Υπηρεσίες και συμμετέχει ενεργά στο Εθνικό Συντονιστικό Όργανο Ελέγχου και Λογοδοσίας (Ε.Σ.Ο.Ε.Λ) Την τεχνογνωσία της παρέχει τέλος, η ΓΔΔΕ και στον νέο υπό κατάρτιση σχέδιο νόμου για τον εσωτερικό έλεγχο, διαδικασία που βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Η μάχη για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση είναι μια διαρκής διαδικασία. Δεν υπάρχει ούτε αρχή ούτε τέλος σε αυτή. Θεωρώ ότι σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης δεν χρειάζονται, απαραιτήτως, περισσότεροι έλεγχοι, μια που και αυτοί έχουν το κόστος τους, αλλά καλύτερα στοχευμένοι. Έλεγχοι με προτεραιοποίηση που θα στηρίζονται στην ανάλυση των κινδύνων και μεγαλύτερος προσανατολισμός σε ελέγχους απόδοσης. Ωστόσο, επισημαίνω, ότι πρέπει σταδιακά να προχωρήσουμε από τους ελέγχους συμμόρφωσης στους ελέγχους απόδοσης.

Πως εκτιμάτε τη συμβολή του εσωτερικού ελέγχου στην προσπάθεια προώθησης της ακεραιότητας, ηθικής και δεοντολογίας στα όργανα του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα στη χώρα μας;

Αναπόσπαστο στοιχείο και αρχή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου αποτελούν οι ασφαλιστικές δικλείδες αναφορικά με τα θέματα ακεραιότητας ηθικής και δεοντολογίας. Το σύστημα θα πρέπει να διασφαλίζει ότι για τα θέματα αυτά επιχειρείται λεπτομερής ανάλυση κινδύνων και ότι το καθένα διέπεται από κώδικες συμπεριφοράς και δράσης προβλέποντας και συνέπειες και πειθαρχικές ποινές, όταν διαπιστώνεται παρέκκλιση. Η ίδια η ΓΔΔΕ στηρίζεται σε ένα πολύ αυστηρό κώδικα δεοντολογίας των ελεγκτών της, που απαρέγκλιτα τηρεί.

Κλείνοντας, έχετε κάτι το οποίο θα θέλατε να μοιρασθείτε ή να απευθύνετε ως μήνυμα, στα μέλη του Ινστιτούτου μας που θα σας διαβάσουν στο Newsletter μας;

“Ένας αποτελεσματικός έλεγχος προσθέτει αξία στον Οργανισμό και την ανάπτυξη του. Το κέρδος για ελεγκτές και ελεγχόμενους είναι μεγάλο.

Το επάγγελμα του ελεγκτή και δη του εσωτερικού ελεγκτή είναι απαιτητικό και δύσκολο. Θέλει γνώση, στόχευση, ακρίβεια και επικοινωνία. Προϋποθέτει μια καλή έως πολύ καλή γνώση μιας ευρείας γκάμας πεδίων, όπως της λογιστικής, της νομικής αλλά και διοικητικών θεμάτων μη εξαιρουμένης της πληροφορικής. Είναι λόγω των διαδικασιών και γνώσεων που απαιτεί, επάγγελμα πρόκληση. Όταν μια σύσταση που προτείνουμε υλοποιείται από τον φορέα προσθέτει αξία, συμβάλλει στη χρηστή διαχείριση ενός οργανισμού ενώ παράλληλα αναγνωρίζεται και η συμβολή των ελεγκτών. Ένας αποτελεσματικός έλεγχος προσθέτει αξία στον Οργανισμό και την ανάπτυξη του. Το κέρδος για ελεγκτές και ελεγχόμενους είναι μεγάλο.

Το πλέον σημαντικό όμως, και αυτό είναι και το μήνυμά που θέλω να μεταφέρω στους συναδέλφους ελεγκτές, είναι η καλλιέργεια κουλτούρας συνεχούς βελτίωσης. Το αύριο θα εξελιχτεί καλύτερα αν προωθούμε συνέχεια διαρθρωτικές αλλαγές που θα προσθέτουν αξία τόσο σε μας όσο και στους φορείς που ελέγχουμε. Για να αποκτήσουμε αυτή την κουλτούρα πρέπει να έχουμε τις εσωτερικές παρορμήσεις ως ελεγκτές αλλά και να υποστηριζόμαστε και με δράσεις πιστοποίησης, επιμόρφωσης και υποστήριξης μέσω των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων. Σημαντική επίσης είναι η εξωστρέφεια και η συνεργασία των Ελεγκτικών υπηρεσιών που εμείς ειδικά στην ΓΔΔΕ τόσο με την ΕΑΔ όσο και με άλλες Υπηρεσίες κάνουμε πράξη day to day. Θεωρώ ότι οι συνεργασίες και συνεργείες είναι ένα εκ του ασφαλούς win win game που το χρειαζόμαστε όλοι.

Θα πρόσθετα, εν κατακλείδι, ότι δεν υπάρχουν συνταγές επιτυχίας, ει μη μόνον διαρκής αγώνας για βελτίωση και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών μας. Η αναζήτηση των βέλτιστων πρακτικών (best practices) πρέπει να βρίσκεται στο στόχαστρο των ελεγκτών μας. Σε αυτό το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών παίζει ένα πολύ σημαντικό ρόλο και με αυτό θα ήθελα να κλείσω την συνέντευξη ευχαριστώντας σας για την πρόσκληση και παροτρύνοντας τους ελεγκτές σε διαρκή εγρήγορση και αγώνα για την αναβάθμιση των ελεγκτικών υπηρεσιών.

**Η συνέντευξη εκφράζει προσωπικές και μόνο απόψεις του γράφοντος.*

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα 2020

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ									
CERTIFICATIONS/CERTIFICATE									
INTERNAL AUDIT									
TECHNOLOGY									
RISK & COMPLIANCE									
FRAUD									
SOFT SKILLS									
E-LEARNING									
	Τίτλος Σεμιναρίου	ώρες	CPEs	Εισηγητής	Ημερ/νίες		€/τιμή	€/μέλους	
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ									
	Το πλάνο του εσωτερικού ελεγκτή	8	7	Αγγελική Πλουμά	1 ΟΚΤ	πρωί	200	150	
	Φορολόγηση Επιχειρήσεων-Πρακτικά και Εξειδικευμένα Θέματα για Εσωτερικούς Ελεγκτές	8	7	Ανδρέας Παπαδάκης	6 & 7 ΟΚΤ	απογ.	150	100	
	Auditing Culture	8	7	Βασίλης Μονογιός	8 ΟΚΤ	πρωί	200	150	
	COSO ERM	16	20	Βασίλης Μονογιός	14 & 15 ΟΚΤ	πρωί	2299	1220	
	IT Audit	8	7	Νίκος Φράγκος	21 ΟΚΤ	πρωί	200	150	
	Operational Audit	16	14	Ανδρέας Κουτούπης	22 & 23 ΟΚΤ	πρωί	350	300	
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ									
	Αξιολόγηση Κινδύνων και Κατάρτιση Ετησίου Προγράμματος Ελέγχου	8	7	Οδυσσέας Ζαχαράκης	19 ΝΟΕ	πρωί	200	150	
NEO	Η Διασφάλιση Κινδύνων Σχετικών με το Cybersecurity	8	7	Γιώργος Πελεκανάκης	24 ΝΟΕ	πρωί	200	150	
	Κανονιστική Συμμόρφωση	8	7	Άρης Δημητριάδης	25 & 26 ΝΟΕ	απογ.	150	100	
	Εργασιακή Ικανοποίηση	8	7	Αγγελική Πλουμά	30 ΝΟΕ	πρωί	200	150	
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ									
NEO	Connecting the Dots for Effective Operational Risk Management	8	7	Ιωσηφίνα Δεγαίτα	3 ΔΕΚ	πρωί	200	150	
	Κριτήρια για την Πώληση Τραπεζικών Απαιτήσεων που Βρίσκονται σε Καθυστέρηση σε Funds	16	14	Μιχαήλ Ε. Αγγελάκης	8 & 9 ΔΕΚ	πρωί	350	300	
	Fraud Investigation	8	7	Joseph Kassapis	14 ΔΕΚ	πρωί	250	180	
	e-Learning: Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF Standards) με τη Sara	4	4	e-learning/ gaming			150	45	
NEO	Προσαρμοσμένες Διαπραγματεύσεις – Tailor Made Negotiations		12	Ανδρέας Νικολόπουλος			350	315	

Προετοιμαστείτε για να περάσετε τις εξετάσεις CIA (Certified Internal Auditor)

PREPARE FOR THE CIA EXAM WITH CONFIDENCE & CONVENIENCE!

Αξιοποιήστε με το χρόνο που έχετε για να διαβάσετε και να περάσετε τις εξετάσεις του CIA. Η μέθοδος που προτείνει το IIA Global είναι το [CIA Learning Kit](#), επικοινωνήστε στο 210 8259504 ή στο info@hiia.gr να μάθετε για την ειδική τιμή καθώς και για tips πώς να μελετήσετε και τι να προσέξετε ώστε να αυξήσετε τις πιθανότητες επιτυχίας σας.

Is the COVID-19 pandemic a backdoor to increased fraud risk?

By Peri Katana, LL.M, Compliance/Risk Senior Specialist, OTE Group of Companies

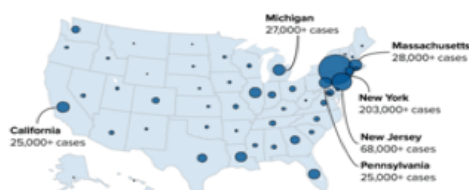
The impacts of COVID-19 have reached across the globe, directly affecting millions of people, both physically and psychologically, depleting the international health system and pushing stock markets to their limits. The pandemic has brought a level of societal disruption which, among others, has provided fertile ground for the rise of fraud. Both financial and health threats make people more vulnerable and create opportunities for fraudsters.

The most popular COVID-19 scams which have been detected during this turbulent period are closely linked to the extensive use of cyber technology tools. Lots of people have reported phishing e-mails disguised as messages from the European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) and the World Health Organization (WHO) containing malicious links that download malware, which gives cybercriminals access to victim's data. The online sale, at inflated prices, of counterfeit coronavirus testing kits, face masks, hand sanitizers and other products which are, nowadays, much in demand but in short supply, also constitutes a fraudsters' popular tactic, together with the launch of fake websites advertising fraudulent (often dangerous) treatment products, cures or medication.

Another method used by fraudsters includes fundraising campaigns by fake charities that ask for donations and purport to be involved in fighting the spread of the coronavirus, deceiving sensitised individuals, or even fraudulent state messages promising tax refunds or financial support encouraging the recipient to share personal data such as contact details and bank card numbers.

At the United States of America, Covid-19 scams have cost more than 18,000 Americans a total loss of \$13.4 million since the beginning of the year, according to the Federal Trade Commission. The top fraud categories are related to travel and vacations, online shopping, bogus text messages and imposter scams. It is estimated that the typical American has lost approximately \$270 among the nearly 310,000 cases of fraud reported to the agency over that time period.

Reported coronavirus cases in the US
As of April 15, 2020

SOURCE: Johns Hopkins University. Data as of April 15, 2020 at 9:05 a.m. ET

At the United Kingdom, more than 500 coronavirus-related scams and over 2,000 phishing attempts by

criminals seeking to exploit fears over the pandemic have been reported to UK investigators from the beginning of the pandemic with total losses raging approximately to £1.6m. According to Europol, a sophisticated fraud scheme has been recently uncovered by authorities across Germany, Ireland and the Netherlands, according to which compromised emails, advance-payment fraud and money laundering were used regarding the procurement of €15 million worth of face masks. The buyers sent the wire transfer but the masks never arrived. It turned out the Dutch company-supplier of the masks existed, but their website had been cloned by fraudsters.

All these examples illustrate that in this new environment shaped by the crisis, individuals and particularly businesses shall stay alert for notable indicators that increase the risk of fraud in COVID-19 era. For instance, the fast tracking and onboarding of new suppliers, due either to closure of existing ones or inability to deliver the volume needed because of the pandemic, which are not fully vetted and screened may result in working with disreputable or even restricted parties and put companies at peril. Moreover, increased dealings with government officials, which are common at these times, particularly in higher risk jurisdictions, may increase the company's exposure to unethical conditions.

Business models are challenged and management is, as expected, more focused on operational measures and critical sectors than compliance and fighting fraud. This leaves other functions understaffed or unmonitored, ongoing investigations are halted due to lack of resources and in-person interaction and the budget is reduced for any activity considered 'non-essential'. In the current situation, every company is looking for savings, and one of the immediate measures is inevitably to cut jobs or reduce payments to employees. As experience has shown, for some employees this may create an incentive to commit fraud and misappropriate company's assets. Finally, since teleworking is the new normality, companies must provide their employees safe tools in order to be able to perform their daily tasks away from office, must oversee them and implement controls to prevent theft of data by employees working remotely.

As the COVID-19 pandemic and its aftermath unfold, it is obvious that the implications of its presence touch on many more dimensions of society than disease risk alone. The raise of fraud incidents is one of them. People's level of vulnerability to fraud is pre-conditioned by social inequalities, thus, the priority should be to identify the vulnerabilities and apply a tailor-made assessment of them in order to ensure that suitable measures are targeted to fight them.

Internal Audit, COVID-19 Risks, and the Year Ahead

Richard Chambers

Readers of my blog know that, in recent years, I have constantly emphasized the importance of internal auditors anticipating future risks for our organizations. As I observed in a 2018 blog post:

As a profession, internal auditors have cultivated a long and respected legacy as purveyors of hindsight. Almost all of us are adept at looking at last year's data and telling management where past mistakes were made. While hindsight is a necessary part of internal auditing, 20/20 hindsight is one of our least valuable skills. Often, our clients are already aware of past mistakes.

With the advent of operational auditing and, ultimately, the introduction of consulting/advice into our portfolio of services, we also became purveyors of insight. Insight is generally seen as more valuable than hindsight to our beleaguered stakeholders, but it too suffers from limitations in an era when risks emerge at warp speed. Today's insight may well be tomorrow's hindsight.

There will always be a need for hindsight and insight, but foresight is the ultimate source of value. Stakeholders seek to navigate the future more than revisit the past or dwell in the present. It is time for internal auditors to focus our telescopes ahead. We need to concentrate on the risks of tomorrow if we are to not only protect but enhance value for our organizations.

As important as it was to identify emerging risks two years ago, anticipating risks has never been more critical than it is today. The COVID-19 pandemic has accelerated the velocity of risk to an unprecedented level. For many organizations, risk assessments undertaken in 2020 have had shelf lives of only weeks or days. Each day brings new developments that directly influence the likelihood and potential impact of future events.

Consider a few of the uncertainties that organizations may face in just the fourth quarter of 2020:

- Will there be a second wave of COVID-19 infections where our organization operates?
- Will government officials and regulators relax quarantine restrictions that impact my company/industry?
- Will there be additional stimulus relief from the federal government?
- Will U.S. elections impact the equity markets?

As much uncertainty as there is in that list, remember that the fourth quarter is only days away. I believe

those uncertainties will be only a drop in the bucket compared with the uncertainty of risks we face in 2021. Yet, if we are to be a source of value to our organizations, we must pull out our telescopes again and start surveying the horizon.

Better yet, we must start looking beyond the horizon – deep into 2021 – to identify emerging risks.

Many internal auditors are intimidated by the prospect of foreseeing future/emerging risks. We are uncomfortable because we lack the empirical evidence that we rely on in so much of our other work. However, this really isn't rocket science. As I observed in the 2018 blog post:

There is no silver bullet for identifying emerging risks. Like all risk assessment, there is a degree of art in addition to science. However, if internal audit isn't looking in the right direction, there is a greater likelihood of missing emerging risks. But just as storms in the Northern Hemisphere often emerge from the west, there are directions from which potential risks facing your company are likely to emerge.

For 2021, these could include:

- Prospects for a COVID-19 vaccine, its potential timing, and how it could impact your company/market.
- Prospects for renewed/extended COVID lockdowns in your region/market that will continue to disrupt or re-disrupt continuity of your business operations.
- Economic forecasts, macroeconomic as well as those facing your industry.
- Prospects for additional government stimulus and any provisions that would benefit your organization/sector.

- Other COVID-19-related disruptive threats or opportunities facing your industry.
- Resilience of the supply chain(s) upon which your organization depends.
- Outlook for the flu season and how it could exacerbate another COVID-19 wave.
- Geopolitical developments and the potential for extended international travel restrictions.

Regardless of the steps you take to identify emerging risks, you must remember that the risk assessment is a means and not an end. A risk assessment can serve several important purposes, but I believe the two most important uses for internal audit are: 1) to serve as a basis for audit planning, including securing the talent to address the risks and 2) to share internal audit's perspective on emerging risks with management and the board.

Of course, our perspective will be useful, but certainly it shouldn't be the first time management gives thought to these risks. As I noted before:

Identifying emerging risks should be a collaborative

process with management. After all, management is likely to have already identified many emerging risks that threaten the organization. We should position ourselves as a partner, not a competitor trying to one-up management, when it comes to emerging risk acumen. After fully vetting our inventory of emerging risks, we should be prepared to share our perspectives with the audit committee. Our conversation must include our own plans for monitoring and responding to these risks as the organization's internal auditors.

The COVID-19 pandemic presents both risks and opportunities for internal audit. If we are proactive in identifying the risks that the pandemic presents, we have the opportunity to reinforce the value we deliver. The world's best internal audit functions are already looking at 2021, and they are preparing to address the emerging risks that are almost certainly heading our way.

To be ready for 2021, we must start preparing now.

I'd be interested in your thoughts on this.

[Πηγή](#)

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ CIA

Η πιστοποίηση "Certified Internal Auditor – CIA" είναι η μόνη παγκοσμίως αποδεκτή πιστοποίηση για τους Εσωτερικούς Ελεγκτές και παραμένει το πρότυπο βάσει του οποίου αποδεικνύεται η ικανότητα και ο επαγγελματισμός στο πεδίο του Εσωτερικού Ελέγχου. Από την εισαγωγή του προγράμματος το 1973, έδωσε την δυνατότητα και την ευκαιρία στους Εσωτερικούς Ελεγκτές σε παγκόσμιο επίπεδο να επικοινωνήσουν την ικανότητά τους να συνεισφέρουν ως "παίκτες – κλειδιά" στην επιτυχία των οργανισμών που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Από το 2000, το IIA Greece – IEEE είναι ο μοναδικός επίσημα διαπιστευμένος φορέας στην Ελλάδα για τη διενέργεια και στη χώρα μας των εξετάσεων για τίτλους πιστοποίησης "Certified Internal Auditor – CIA". Οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στις εξετάσεις είναι:

- Ο υποψήφιος να είναι μέλος του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδας (IIA Greece – IEEE).
- Οι υποψήφιοι απαιτείται να υποβάλλουν για την συμμετοχή τους στις εξετάσεις, την αίτηση συμμετοχής, character reference form, αντίγραφο πτυχίου και το experience verification form με την ολοκλήρωση των εξετάσεων για την απόκτηση του πιστοποιητικού.

• Για να αποκτήσετε την πιστοποίηση θα πρέπει να έχετε προϋπηρεσία 2 χρόνια στον Εσωτερικό Έλεγχο ή στον εξωτερικό Έλεγχο, internal control, compliance, quality assurance.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εξετάσεις (περιεχόμενο, τρόπος διεξαγωγής, εγγραφής για συμμετοχή κλπ) μπορείτε να επικοινωνείτε με την Γραμματεία του IIA Greece – IEEE (210-82.59.504).

Περισσότερες πληροφορίες για τις πιστοποιήσεις IAA στα παρακάτω links:

CIA Learning Kit version 6. (2019 syllabus)

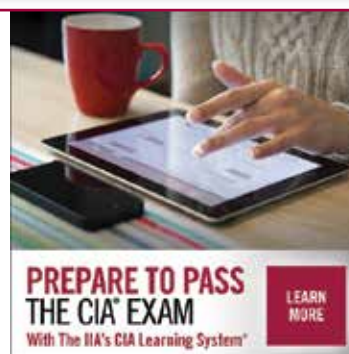
Προετοιμαστείτε για τις εξετάσεις του CIA (Certified Internal Auditor) στο χρόνο που εσείς μπορείτε.

Μέσω του CIA Learning Kit οι χρήστες θα μπορέσουν να αποκτήσουν μια πλήρη αντίληψη των βασικών εννοιών και γνώσεις αναφορικά με την σύγχρονη εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου. Ταυτόχρονα θα προετοιμαστούν και θα λάβουν τις κατευθύνσεις για τις εξετάσεις CIA, με μία μεθοδολογία που απαιτεί τον ελάχιστο χρόνο και προσπάθεια, και για τα τρία parts.

The Institute of
Internal Auditors

Global

Call for urgent reform of audit profession after Wirecard scandal

The architect of sweeping reforms to the UK audit profession has called on the government to accelerate an overhaul of the sector in the wake of the Wirecard

scandal, in which a Big Four accounting firm failed to uncover a €1.9bn fraud for several years. "We must not wait until there is a market failure, there has to be a whole mindset change on what is the purpose of an audit," said Donald Brydon, former chair of the London Stock Exchange, who was commissioned by the government to review the audit market last year. "Another couple of big scandals and suddenly you have a global audit profession that is entirely in disarray because choices become more limited or there are knee-jerk reactions." EY, which had audited Wirecard since 2009, is facing lawsuits from investors and a regulatory investigation over its failure to uncover fraudulent bank balances and transactions at the German payments company, which, at its peak, was worth €24bn. Wirecard filed for insolvency last week and its chief executive has been arrested and released on bail. The head of Germany's financial watchdog has denied that the regulator protected the payments company. (FT)

[Learn more](#)

Χρ. Σταϊκούρας: Τι αλλάζει στην εταιρική διακυβέρνηση των Α.Ε. και της Αγοράς Κεφαλαίου

[Διαβάστε περισσότερα](#)

Μια νίκη για τις γυναίκες των επιχειρήσεων

[Διαβάστε περισσότερα](#)

Assessing the Preliminary Impact of COVID-19 on the EU Banking Sector

[Watch video](#)

How technology is shaping the future of public sector audits

GOVINSIDER

Auditors must use technology to keep up with the increased risks

of a global crisis in a digital age.

[Read more](#)

Obstacles with Remote Auditing and How to Overcome Them

Internal Audit 360°

The Independent Resource for Internal Auditors

[Read more](#)

Βασικά ευρήματα και συμπεράσματα του 3ου κύκλου της έρευνας της KPMG «βαρόμετρο για τις συνθήκες εργασίας στην εποχή της νόσου COVID19:

- ✓ Οι Ελληνικές εταιρείες είναι εκείνες που έχουν επιστρέψει στους χώρους εργασίας σε μεγαλύτερο βαθμό, έναντι των πολυεθνικών που φαίνεται να τηρούν μία πιο συντηρητική προσέγγιση στην επίσπευση της παρουσίας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.
- ✓ Οι εργαζόμενοι αναδεικνύουν το γεγονός ότι δεν έχουν οριστεί συγκεκριμένες διαδικασίες και πολιτικές για να υποστηρίξουν την εξ αποστάσεως εργασία ως κύριο λόγο για τον οποίο επέστρεψαν παρότι βάσει αντικειμένου τους θα μπορούσαν να εργάζονται ακόμη από τον προσωπικό τους χώρο.
- ✓ Εργαζόμενοι και προϊστάμενοι συνεχίζουν να κρίνουν ότι η παραγωγικότητα είτε δεν έχει επηρεαστεί ή έχει επηρεαστεί θετικά. Σταθερά φαίνεται οι εργαζόμενοι να αξιολογούν την παραγωγικότητά τους σχετικά πιο θετικά απ' ότι την αξιολογούν οι προϊστάμενοί τους.
- ✓ Η θετική στάση ως προς τη καθιέρωση της εξ αποστάσεως εργασίας παραμένει σε υψηλά ποσοστά και πλέον υποστηρίζεται εξίσου απ' όλα τα επίπεδα διοίκησης των εταιρειών. Το ποσοστό θετικής στάσης βελτιώνεται ακόμη περισσότερο και φτάνει το 74% για αυτούς που συνεχίζουν να εργάζονται εξ αποστάσεως καθημερινά.

[Διαβάστε περισσότερα](#)

The perseverance of resilient leadership: Sustaining impact on the road to Thrive Building trust with courageous leadership

[Read more](#)

Basel Committee finalises AML/CFT guidelines on supervisory cooperation

[Read more](#)

Basel Committee for Operational Risk

[Read more](#)

News from IIA

2020–21 Board of Directors

The new Global Board of Directors comprises 17 directors. Chairman of the board Mrs. Jenitha John, CIA, QIAL, Chief Executive Officer, Independent Regulatory Board for Auditors, South Africa.

[Link](#)

Η Jenitha θα είναι ομιλήτρια στο συνέδριο του IEEE το Νοέμβριο 2020. Δυστυχώς δεν θα έχουμε την ευκαιρία να γνωρίζουμε μια χαρισματική επαγγελματία από κοντά. Όμως, ήδη την έχουμε καλέσει να επισκεφτεί το Ινστιτούτο μας το 2021, ελπίζοντας σε καλύτερες συνθήκες και φυσικά σε άμεσα γνωριμία μαζί σας.

The Lines Have Been Redefined

The Three Lines Model is a fresh look at the familiar Three Lines of Defense, clarifying and strengthening the underpinning principles, broadening the scope, and explaining how key organizational roles work together to facilitate strong governance and risk management.

[Read more](#)

Financial Services Audit Certificate

This is The IIA's brand new, self-study training certificate program. You can take this at your pace and your place whenever you are ready.

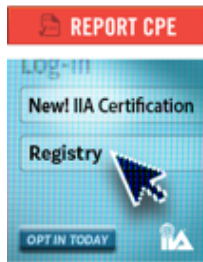
Transforming Corporate Card Audits

Several robust technologies can provide greater efficiency and insights on card transaction audits.

[Read more](#)

Now Available! The IIA Certification Registry

The IIA Certification Registry allows active, certified individuals to demonstrate their achievement and professional development. Certified individuals can “opt in” to participate at the time of application, when reporting CPEs, and when making changes in CCMS. To

opt in is a win-win for everyone.

[Read more](#)

The international conference 2020

[Learn more](#)

COVID-19 Demands Audit Committee

Effectiveness: 6 Recommendations

1. Staying Informed
2. Communicating and Collaborating
3. Leveraging Available Expertise
4. Promoting Continuous Improvement
5. Thinking Holistically
6. Embracing Technology

[Read more](#)

Assessing management's effectiveness in maintaining Effective internal controls during the covid-19 crisis

A quick checklist for audit committees

Iia and nacd

[Link](#)

The Board's Role in an Evolving Internal Audit Plan

Download the latest issue, share it with your organization's board, audit committee, and senior management, and gain a clear understanding of the board's role in an evolving internal audit plan, along with the June Quick Poll results

[Download](#)

New Report Sponsored by FLAI: COVID-19 Fraud

A BLUEPRINT TO MANAGING CORPORATE FRAUD RISK DURING A PANDEMIC

Sponsored by the Latin American Foundation of Internal Auditors (FLAI), A Blueprint to Managing Corporate Fraud Risk During a Pandemic offers a practical approach to directly address the scenario of an increased risk of fraud (corruption, misappropriation of assets, fraudulent financial statements) in organizations due to the pandemic.

[Download](#)

Global Technology Audit Guide: IT Essentials for Internal Auditors

Recommended Guidance

Information technology is a fundamental part of all organizations, so internal auditors should have a fundamental understanding of their organization's IT functions and processes.

[Download](#)

OECD: auditor independence in times of crisis

Offering advice, even developing solutions, does not amount to taking management decisions and ownership of risk. In a crisis situation, the CAE should anticipate where senior management and the governing body would gain most from advisory services. Through such activity internal auditors will be able to help the organization learn valuable lessons for the future. In other words, they should continue to think and act like auditors, even when undertaking advisory tasks.

Practice Guide: Auditing Conduct Risk

Recommended Guidance

The issue of conduct is not easily separated from an organization's culture; rather, it is a distinct segment of culture as a whole.

[Download](#)

News from ECIIA

Impact of COVID-19 on internal auditors in the insurance sector.

Read ECIIA's new findings. Main messages from ECIIA Insurance Committee
Impact of COVID-19 on the way audits are performed (**HOW**)

Productivity of the internal audit department:

- care for people: empowerment
- give flexibility to people, do not put too much pressure and be „results-oriented“
- use different indicators to measure productivity (efficiency & quality & impact of the COVID-19 on productivity)

Audits performed remotely:

- use COVID-19 a catalyst for change in this sense in the future
- Take into account the challenges from Remote working and technology in countries in some countries (Africa of Asia for example) due to lower quality WiFi and other issues (logistic issues, housing issues,...)
- take care of employees and organise virtual meetings with each country regularly and with everyone in your team
- change hierarchy: all auditors may come with solutions and are involved (not just leaders)
- take the best resource wherever she/he seats...use the advantage of no geographical boundary anymore and go for a fully integrated audit team

Audit report:

- mention if the mission has been performed before or during COVID-19

Audit plan:

- add a special COVID-19 impact on the different risks categories
- prioritise audits in the plan and rearrange and potentially postpone (changes up to 15% on average so far)
- strike for the balance between putting pressure on stakeholders to stick to the plan and not going too far. there will be some impact but so far, nothing dramatic. – audits will be delayed for a few weeks
- focus on group risks
- use a contingency plan to prioritise the work included in the audit plan. (mandatory & rel-

evant audits that need to be performed – but some cannot be carried out due to those countries not having WiFi for example).

- transfer internal auditors to other departments as long as independence is preserved: few transfers to Risk Management and First line (payments, regulation processes,...)

Findings:

- grant relief for medium-risk findings. (relief of up to 3 months)
- ask Management to defend their position in postponement by assessing key risks.
- remediate on low/medium risks findings with a good business case to postpone the deadline
- accept delays for some complex issues with difficult actions plan to implement à no pressure on the overdue in this case: more flexibility and case by case resolution

New emerging risks with COVID-19 (WHAT)

- reassess the external risks: market, credit, insurance in the new context of COVID-19
- reassess the operational risks: the remote work creates a new design of internal controls
- pay attention to the increase of some risks and new risks:
 - *Data loss prevention
 - *Credit ratings
 - *Business continuity.
 - *Data privacy issues & Data security & Data losses issues
 - *Security of people & information
 - *Cyber-attacks
 - * Compliance risks and regulatory changes
 - *Financial risks: asset (impairment), financial investment risks (technical provisions).
 - *Fraud (claims management)
 - *Life insurance underwriting

Communication to stakeholders on the impact of audit activities and plans (WHO)

- Provide transparency to the stakeholder and avoid surprises
- Communicate each new measure to the audit committees and Management.
- Organise regular meetings with Management Board to assess audit plan vs business capacity
- Assist the audit committees with new issues: Evaluation of COVID-19 impact on fragile areas (big risks): vulnerability exercise, Risk of COVID-19 on employees back to the office

Consultation on the revision of the Non-Financial reporting directive

ECIIA has reacted to the DG Fisma consultation on the revision of the non-financial reporting directive. In its communication on the European Green Deal, the Commission committed to review the Non-Financial Reporting Directive in 2020. The current expected date for the publication of the new Directive is Q1-2021. Read here the ECIIA's letter and reaction to the consultation.

[Download](#)
[Download](#)

Consultation on the white paper on artificial intelligence

ECIIA has reacted to the public European Commission consultation on the white paper on artificial intelligence: a European approach.

[Download](#)

Watch the replay of ECIIA webinar for the impact of COVID-19 for internal auditors in the public sector

[Learn more](#)

Fight against money laundering and terrorist financing

The European Commission has put forward a comprehensive approach to further strengthen the EU's fight against money laundering and terrorist financing.

[Read more](#)

Alliance for Corporate Transparency: 2019 Research Report

Alliance for Corporate Transparency carried out its 2019 Research Report on companies' sustainability disclosures. The study assessed how 1000 European companies disclosure information on their environmental and social risks and impacts, as required by the EU Non-financial Reporting Directive

[Read more](#)

Why risk managers should look at Artificial Intelligence now?

The objective of this webinar was as to discuss how AI applications can contribute to the fight against COVID19 and how it can be implemented into the risk management practices in order to ensure the continuity of businesses and prevent a second wave of COVID-19.

[Read more](#)

ecoDa/ISA/AIG: Handbook on Cybersecurity For European Board Members

EcoDa, in partnership with ISA and AIG, has published a Handbook on Cybersecurity for European Board members.

The cyber-risk handbooks are an attempt to provide Board members with a simple and coherent framework to understand cyber risk, as well as a series of straightforward questions for Boards to ask management to assure that their organisation is properly addressing its unique cyber-risk posture.

[Download](#)

New normal: webinar with CAEs from SSM Banks about COVID-19 status

The webinar served to discuss the new emerging risk areas in the audit plan, the interactions with the supervisors and the adjustments to the «new normal».

[Read more](#)

Covid-19 and operational resilience: addressing financial institutions' operational challenges in a pandemic

Financial Stability Institute has published its FSI brief, COVID-19 and operational resilience: addressing financial institutions' operational challenges in a pandemic.

Financial institutions are dealing with two challenges in the face of the COVID-19 pandemic.

The first of which is financial, in terms of addressing and mitigating the sharp drop in the value of financial assets or a loss of liquidity. The second of which is operational, in terms of addressing the risk of failure of resources; such as people, processes, technology, facilities and information; to deliver business service.

Guidance issued by financial sector authorities in response to the COVID-19 crisis seems to suggest that the international efforts to create operational resilience standards should consider the following elements:

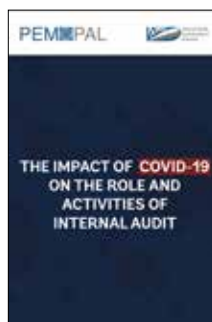
- **Essential employees:** identifying critical functions and employees that support important business services and ensuring the safety of those employees and ensuring that they can resume their duties remotely.
- **IT infrastructure:** ensuring that IT infrastructure can support a sharp increase in usage over an extended period and taking steps to safeguard information security.
- **Third-party services providers:** ensuring that the external services providers and critical suppliers are taking adequate measures and are sufficiently prepared for a scenario in which they will be heavily relied upon
- **Cyber resilience:** remaining vigilant in identifying and protecting valuable systems and detecting responding to and recovering from cyber attacks.

Ensuring business continuity is key. Here are some recommendations relating to "preparing" and "responding" to the COVID-19 crisis and keeping business continuity:

- Ensuring customer and staff safety
- Reviewing the appropriateness of contingency plans to address a pandemic scenario
- Assessing telecommuting capabilities and increasing cyber resilience
- Identifying critical financial workers
- Coordinating with critical third-party service providers
- Maintaining a clear communication with internal and external parties

[Download](#)

Pempal: The impact of COVID-19 on the role and activities of internal audit

Pempal published a paper entitled The impact of COVID-19 on the role and activities of internal audit.

The publication is based on materials and discussions at a Smart Interactive Talk among members of the IACOP and relevant global experts on April 20, 2020. The aim is to address the impact of the

COVID-19 pandemic on internal audit work.

[Download](#)

Interview with Andrea Enria, Chair of the Supervisory Board of the ECB

[Read more](#)

EBA welcomes EU Commission launch of AML/CFT action plan and stands ready to provide support

[Read more](#)

Νίκος Καλατζής

Υπεύθυνος εκ μέρους του ΔΣ του ΙΕΕΕ

Απόφοιτος της Λεοντείου Σχολής, είναι πτυχιούχος του τμήματος Οικονομικών Επιστημών, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι κάτοχος του Μεταπτυχιακού Επαγγελματικού Τίτλου Κατάρτισης Ελεγκτών Λογιστών, του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (ΣΟΕΛ), έχοντας τον τίτλο του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή (Νόμιμος Ελεγκτής). Έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το μακροχρόνιο πρόγραμμα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο φορολογικό δικαίο, του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΣΟΕΕ). Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδας. Από τη θέση του διευθυντικού στελέχους, έχοντας 15ετή και πλέον εμπειρία, σε πολυεθνικές συμβουλευτικές εταιρείες (Big4), παρείχε υπηρεσίες ελέγχου και διασφάλισης, σε τακτικούς και ειδικούς ελέγχους καθώς και σε έργα προσυμφωνημένων διαδικασιών (due diligence και vendor due diligence). Διατέλεσε Οικονομικός Διευθυντής σε πολυεθνική εταιρεία εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Από το 2015, είναι Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου «ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ ΕΑΕ» ενώ από το 2019, έχει αναλάβει καθήκοντα Προέδρου Επιτροπής Ελέγχου σε δημόσια εταιρεία, θυγατρική της «Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών & Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ).

Μαρία Σουρή (ICIA)

Συντονιστής Έκδοσης Newsletter

Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου στην εταιρεία Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας ΑΕ, με μακρόχρονη εμπειρία στον εξωτερικό και Εσωτερικό Έλεγχο. Μέλος της Επιτροπής Δημοσίων Σχέσεων του IIA Greece – IEEΕ.

Έφη Κόκκα

Εργάζεται ως Διοικητική Διευθύντρια του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδας (IIA Ελλάδας), με εμπειρία 15 ετών στο χώρο του Marketing και των Πωλήσεων σε εταιρίες του κλάδου ενέργειας. ISO 9001 Lead Auditor Certification.

Αριστόδημος Δημητριάδης

Executive Director Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Διαχείρισης Εταιρικών Κινδύνων & Ασφάλισης Ομίλου ΟΤΕ, MBA, CIA, CFSA, CRMA, CRISK, CFE, Cert (Comp). Πριν από τον Όμιλο COSMOTE,

εργάστηκε στην KPMG και επί σειρά ετών στον τραπεζικό τομέα πρώτα στην ABN AMRO και στην συνέχεια στην FBB-Πρώτη Επιχειρηματική Τράπεζα ως Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Πολιτικής από το Kent University του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το ίδιο πανεπιστήμιο.

Φραγκίσκος Λεύκαρος (ICIA, ACCA)

Εργάζεται ως US Internal Audit Manager στην Intralot SA, με 7ετή προϋπηρεσία στον Εσωτερικό και Εξωτερικό Έλεγχο.

Μάκης Σολομών

Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και πιστοποιημένος ελεγκτής CIA, CRMA. Για 11 έτη εργάστηκε σε διεθνείς ελεγκτικούς οίκους (PWC, Deloitte) ως Senior Manager of Enterprise Risk Services.

Για 5 έτη εργάστηκε σε εταιρία Διαχείρισης Επενδύσεων ως Senior Officer of Finance, Compliance and Risk Management. Έχει επίσης εργασθεί ως Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου στο ΤΑΙΠΕΔ και στην AVIS Greece. Σήμερα είναι Επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου στην εταιρία Elpedison.